

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Monika Martinková

Příjmy rozpočtů obcí

Bakalářská práce

Olomouc 2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Příjmy rozpočtů obcí vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne 20. 3. 2018

Monika Martinková

Ráda bych poděkovala vedoucí mé práce JUDr. et Mgr. Taťáně Špírkové, Ph.D. za cenné rady a připomínky, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce.

Obsah

Seznam použitých zkratk	6
Úvod	7
1. Základní východiska rozpočtů obcí	8
1.1 Stručná historie	8
1.2 Právní postavení obce	10
1.3 Rozpočtový proces v obcích	11
1.3.1 Rozpočet a střednědobý výhled rozpočtu obce	11
1.3.2 Rozpočtové zásady	11
1.3.3 Rozpočtový proces	12
1.4 Výdaje rozpočtů obcí	13
2. Kategorizace příjmů obecních rozpočtů	16
2.1 Daňové příjmy	16
2.1.1 Daň z nemovitých věcí	17
2.1.2 Daň z přidané hodnoty	19
2.1.3 Daň z příjmů fyzických osob	19
2.1.4 Daň z příjmů právnických osob	20
2.1.5 Místní poplatky	20
2.1.6 Správní poplatky	24
2.2 Nedaňové příjmy	25
2.3 Kapitálové příjmy	26
2.4 Přijaté transfery	27
3. Analýza příjmů města Český Těšín	29
3.1 Střednědobý výhled rozpočtu	29
3.2 Rozpočet pro rok 2017	30
3.3 Rozpočet pro rok 2018	31
3.4 Rozpočtová opatření	32
3.5 Závěrečný účet	33
3.6 Místní poplatky	33
3.7 Tabulky pro přehled příjmů města Český Těšín	34
3.8 Zhodnocení hospodaření města z pohledu rozpočtových příjmů	36
Závěr	37
Seznam použitých zdrojů	38

Shrnutí	41
Abstract	41
Seznam klíčových slov	42
Keywords	42

Seznam použitých zkratk

Mld. – miliarda

Mil. – milion

Tis. – tisíc

DPFO – daň z příjmů fyzických osob

DPPO – daň z příjmů právnických osob

DPH – daň z přidané hodnoty

ČR – Česká republika

OZV – obecně závazná vyhláška

ZTP – zvlášť těžce postižení

ZTP/P – zvlášť těžce postižení/průvodce

EU – Evropská unie

FO – fyzická osoba

RO – rozpočtové opatření

Úvod

Každá část území České republiky je územím některé obce nebo vojenského újezdu. Jelikož se na území vojenského újezdu nelze přihlásit k trvalému pobytu, jsou pro občany nejbližšími celky obce – základní územní samosprávné celky. Každý občan ČR tedy žije v některé z obcí, proto je dle mého názoru velmi důležité, aby občané věděli, odkud právě obce získávají své finance. Navíc je právní úprava obecních příjmů a obecních rozpočtů celkově velmi roztržitá a aktuální literatura je nedostatečná. Všechny tyto skutečnosti jsou důvodem toho, že se v mé práci budu zabývat příjmy obecních rozpočtů.

Cílem mé práce je především kategorizovat, analyzovat a charakterizovat příjmy rozpočtů obcí, dále také stručně přiblížit rozpočtový proces na úrovni obcí a výdaje obcí, nakonec pak provést rozbor příjmů konkrétní obce. Cílem je rovněž přehledně zpracovat současné příjmy rozpočtů obcí v ČR a sjednotit dané téma do jednoho dokumentu.

Při zpracování tohoto tématu budu vycházet ze zákonů, vyhlášek ministerstev, judikátů, literatury, obecně závazných vyhlášek a nařízení územních samosprávných celků, z údajů zveřejněných těmito celky, z údajů uvedených Ministerstvem financí a ze spolehlivých internetových zdrojů.

V mé práci se s ohledem na téma nevyhnu popisu stávající právní úpravy. Metody, které ve své práci budu používat, jsou analýza, komparace a dedukce.

První kapitola mé práce bude zaměřena na uvedení do tématu. Budu zde stručně pojednávat o historii hospodaření územních samosprávných celků, o právním postavení obcí a jejich orgánech, dále vymezím rozpočtový proces na územní úrovni, pojmy rozpočet a střednědobý výhled obce, zmíním jednotlivé zásady týkající se rozpočtu a jeho sestavování, nakonec také charakterizují výdaje obcí.

Ve druhé kapitole uvedu členění příjmů obcí a jednotlivé kategorie charakterizují.

Poslední kapitola bude zaměřena prakticky, neboť v ní budu analyzovat příjmy města Český Těšín. V této kapitole budu také srovnávat příjmy města v předchozích a následujících letech.

1 Základní východiska rozpočtů obcí

1.1 Stručná historie

Původ obecní samosprávy v naší zemi lze najít už v roce 1848, kdy v dubnu tohoto roku byla přijata Pillersdorfova ústava, která stanovila základní oprávnění pro samosprávu, a dalšího roku bylo vydáno Stadiónovo prozatímní obecní zřízení, které ustanovilo domovské právo. V dalších letech byl stát tvořen třemi složkami – obce, okresy a země. Tyto složky byly veřejnoprávní korporace, právnické osoby, vykonávaly veřejnou správu a měly k dispozici finanční prostředky k hospodaření. Hierarchie těchto složek byla stejná, jako ji známe dnes, tedy nejnižším prvkem byly obce, vyšším okresy, které dozorovaly obce, ale také jim pomáhaly plnit některé úkoly, a nejvyšší v hierarchii byly země. Země měly zákonodárnou pravomoc na základě jejich zemské ústavy a jejich kompetence byly vymezeny negativně, tedy řešily otázky, které nepatřily do působnosti státu. Finanční situace složek státu nebyla příliš pozitivní, stát zamítal spoustu návrhů na zemské daně, například zemské daně z uhlí.¹

Když vznikla samostatná Československá republika, měly obce rozpočet řádný a mimořádný. Mezi příjmy řádného rozpočtu řadili poplatky, příspěvky a dávky, dále přiděly od státu, které byly velmi významným příjmem pro obce, zisky z výtěžných podniků obce, pravidelné výnosy fondů obcí, pravidelné výnosy obecního jmění a další pravidelné příjmy. K příjmům rozpočtů mimořádných pak naopak patřily příjmy mimořádné, například mimořádné dávky, příspěvky a poplatky, dále mimořádné výnosy ze jmění obce, také však výnosy půjček, příjmy z prodeje majetku obce nebo nahodilé příjmy.²

V tomto období bylo nutno přijmout řadu novel, neboť rostly příjmy obcí, rostly i výdaje obcí a zvyšovaly se daně, to se však nelíbilo poplatníkům a vedlo to k zadlužování. Jedním z kontrolních opatření bylo zřízení finančních komisí pro obce, dále byly přijaty zákony, které obcím stanovily roční rozpočet nebo třeba rozšířily dozor nad hospodářstvím obcí.³ Důležitým zdrojem pro obce byly přirážky k přímým daním, které však byly později omezeny, aby snížily deficit hospodaření svazků.⁴ V roce 1930 bylo další novelou stanoveno, aby obce financovaly své náklady primárně z výnosů z obecního majetku a další zdroje

¹ MARKOVÁ, Hana. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Eva Rozkotová – IFEC, 2008, s. 11 – 13.

² PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 18 – 19.

³ MARKOVÁ: *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*, s. 13.

⁴ PAŘÍZKOVÁ: *Finance územní samosprávy*, s. 19.

financí použily až sekundárně.⁵ V dalších letech se také často měnilo vymezení příjmů složek státu.⁶

Když skončila druhá světová válka, byly vytvořeny národní výbory, které byly rozděleny na místní, okresní a krajské. Samospráva byla potlačována a majetek obcí byl znárodněn. Až po roce 1960 nastaly určité změny, které prospívaly samosprávě národních výborů, jako například to, že rozpočty si sestavovaly samy národní výbory, byla zavedena zásada vyrovnanosti rozpočtů a určité finance plynuly národním výborům ze státního rozpočtu. Do rozpočtů národních výborů byly zahrnuty rozpočtové příjmy, finance, které byly poskytnuty ze státního rozpočtu či ze státních fondů, finance z fondů národních výborů a další doplňkové příjmy. Mezi výdaje těchto výborů bychom mohli zařadit výdaje na hospodářství, na správu a na sociální a kulturní potřeby.⁷

Po roce 1989 se územní samospráva oddělila od státní správy a změnilo se postavení obcí, které se staly základním prvkem pro územní samosprávu a získaly samostatnou rozhodovací pravomoc v určitých oblastech, byly také zrušeny národní výbory.⁸

V dalších letech byly položeny právní základy územní samosprávy a rozpočtů územních samospráv. Byl přijat zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecním zřízení), dále pak zákon č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do majetku obcí a později pak Ústava České republiky, tedy zákon č. 1/1993 Sb., ustanovila obce za základní samosprávné celky. Dalším důležitým přijatým zákonem byl zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, se kterým souvisí také zákon č. 129/2000 Sb., o krajích. Hospodaření celků pak upravil zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní⁹, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, dále zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech¹⁰ a zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků¹¹. Všechny tyto zákony vytvořily základ pro vývoj rozpočtů samosprávných celků až do té podoby, v jaké je známe dnes, jejich vývoj však neskonal a neustále probíhají další změny a reformy.

⁵ PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finanční právo: finance územní samosprávy*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2005, s. 12.

⁶ PAŘÍZKOVÁ: *Finance územní samosprávy*, s. 20.

⁷ Tamtéž, s. 21.

⁸ Tamtéž, s. 23.

⁹ MARKOVÁ: *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*, s. 18.

¹⁰ PAŘÍZKOVÁ: *Finance územní samosprávy*, s. 24.

¹¹ MARKOVÁ: *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*, s. 19.

1.2 Právní postavení obce

Obec je základní celek územní samosprávy, je veřejnoprávní korporací a má vlastní majetek.¹² Je charakterizována třemi základními znaky, mezi které patří občané, území a působnost.¹³ Občanem je každá osoba, která je státním občanem České republiky a zároveň má v dané obci hlášen trvalý pobyt. Území obce je tvořeno jedním nebo více katastrálními územími. Obce mohou s územím disponovat, mohou se například slučovat, připojovat či oddělovat, katastrální území však nesmí být rozděleno.¹⁴

Obec může vykonávat samostatnou a přenesenou působnost. Do samostatné působnosti patří činnosti, které nespádají pod přenesenou působnost a zároveň se jedná o činnosti v zájmu obce a občanů. U přenesené působnosti se jedná o výkon státní správy. Podle rozsahu výkonu přenesené působnosti rozeznáváme obce, obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností.¹⁵

Mezi orgány obce patří zastupitelstvo obce, rada obce, starosta a místostarostové, obecní úřad a rovněž k nim patří výbory a komise.¹⁶ Zastupitelstvo plní především úkoly svěřené do samostatné působnosti obce a jeho členy volí občané obcí. Má široké pravomoci v rozpočtových a majetkových úkonem, především schvaluje rozpočet a závěrečný účet obce, také rozhoduje například o koupi, prodeji nebo darování nemovitostí. Rada, pokud vykonává samostatnou působnost, je odpovědná zastupitelstvu, pokud je k tomu zmocněna zákonem, vykonává přenesenou působnost.¹⁷ Rada zajišťuje, aby obec hospodařila s finančními prostředky v souladu se schváleným rozpočtem.¹⁸ Starosta je reprezentant obce a místostarosta je jeho zástupcem. Důležitým úkolem starosty je zajistit audit hospodaření obce. Obecní úřad plní úkoly, které spadají do samostatné i přenesené působnosti. Člení se na odbory a jedním z těch, které mohou být zřízeny, je finanční odbor. Výbory jsou zřizovány zastupitelstvem, které musí vždy zřídit finanční a kontrolní výbor a za určitých podmínek

¹² Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹³ PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav, JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vydání. Praha: ASPI, 2008, s. 119.

¹⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵ Tamtéž.

¹⁶ Tamtéž.

¹⁷ PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav, JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vydání. Praha: ASPI, 2008, s. 126 – 128.

¹⁸ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

musí být zřízen také výbor pro národnostní menšiny. Rada si také může zřídit svůj poradní orgán, kterým je komise.¹⁹

1.3 Rozpočtový proces v obcích

1.3.1 Rozpočet a střednědobý výhled rozpočtu obce

Právní úpravu rozpočtů obcí a rozpočtového procesu obecních rozpočtů najdeme především v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, dále v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu daní, také v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích a rovněž i ve vyhlášce Ministerstva financí České republiky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Základem však je článek 101 odst. 3 Ústavy České republiky, podle kterého mohou obce vlastnit majetek a hospodařit podle svého rozpočtu.²⁰

Obec hospodaří podle rozpočtu a podle střednědobého výhledu rozpočtu. Rozpočet se sestavuje na každý kalendářní rok a střednědobý výhled rozpočtu na dva až pět let. Střednědobý výhled zahrnuje informace o příjmech a výdajích obce, dále o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, také o finančních zdrojích, ale i o potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Jeho návrh musí být zveřejněn na úřední desce a také na internetových stránkách obce alespoň 15 dnů před jeho projednáním, po jeho schválení musí být střednědobý výhled rozpočtu zveřejněn na internetových stránkách obce do 30 dnů a na úřední desce musí být informováno o tom, kde do něj můžeme nahlédnout v elektronické a v listinné podobě.²¹

Rozpočet je tvořen příjmy a výdaji obce, je finančním plánem, podle kterého je hospodařeno v průběhu kalendářního roku, je zpracováván na základě střednědobého výhledu rozpočtu a rozlišujeme rozpočet přebytkový, vyrovnaný a schodkový. Cílem obce by měl být rozpočet vyrovnaný, příjmy by se tedy měly rovnat výdajům, může však být přijat i rozpočet přebytkový, kdy příjmy převyšují výdaje, ale přebytek musí být v dalších letech využit k hrazení budoucích výdajů nebo ke splacení dluhů z minulých let. Je možné schválit i schodkový rozpočet, který znamená, že příjmy jsou nižší než výdaje, pokud bude možné schodek uhradit a musí se určit, jakým způsobem bude hrazen.²²

1.3.2 Rozpočtové zásady

¹⁹ PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav, JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vydání. Praha: ASPI, 2008, s. 128 – 131.

²⁰ PAŘÍZKOVÁ: *Finance územní samosprávy*, s. 38 – 40.

²¹ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

²² Tamtéž.

Schvalování rozpočtů a hospodaření podle nich se řídí několika zásadami. Mezi ně patří zásada sestavování a schvalování rozpočtů každým rokem, další je zásada, která říká, že rozpočet musí být schválen a zveřejněn před začátkem příslušného kalendářního roku, dále zásada, která poukazuje na to, že veřejné rozpočty jsou časově ohraničeny a schválené prostředky mají být využity v daném roce. Důležitá je také zásada reálnosti a pravdivosti²³, zásada účelovosti prostředků, která zdůrazňuje, že prostředky mají být využity k tomu účelu, ke kterému byly schváleny, další jsou zásady úplnosti²⁴, přehlednosti a jednotnosti veřejných rozpočtů. Další zásada vyjadřuje, že výdaje mají být použity na konkrétní stanovený účel, ale příjmy ne, známe také zásadu efektivnosti a hospodárnosti a zásadu dlouhodobé vyrovnanosti veřejných rozpočtů, která je zakotvena v § 4 odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Zásada publicity vyjadřuje veřejnost projednávání a schvalování rozpočtů a platí také zásada, která určuje, že výdaje mají přednost před příjmy. Poslední je zásada poukazující na to, že přesuny ve veřejných rozpočtech mají být omezeny.²⁵

1.3.3 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces je činnost orgánů obce, která zahrnuje sestavení návrhu rozpočtu, jeho projednání a schválení, rozpis a plnění rozpočtu a kontrolu plnění.²⁶

Na základě střednědobého výhledu obce je sestaven návrh rozpočtu²⁷, který vytváří především finanční výbor.²⁸ Návrh rozpočtu musí být obcí zveřejněn na úřední desce a internetových stránkách obce alespoň 15 dnů před zahájením jeho projednávání, veřejně přístupný musí být až do schválení rozpočtu. Občané dané obce mají právo podávat k návrhu rozpočtu připomínky písemně nebo ústně přímo na projednávání návrhu rozpočtu, které se koná na zasedání zastupitelstva²⁹ a je veřejné.³⁰

Návrh rozpočtu je projednán na zasedání zastupitelstva. Aby mohlo projednání proběhnout, musí být zastupitelstvo usnášeníschopné, musí být tedy přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů.³¹ Návrh rozpočtu schvaluje zastupitelstvo obce a je k tomu třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jeho členů.³² Zákon nestanovuje, v jaké formě má být

²³ MARKOVÁ: *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*, s. 105 – 106.

²⁴ PAŘÍZKOVÁ: *Finance územní samosprávy*, s. 153.

²⁵ MARKOVÁ: *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*, s. 106 – 108.

²⁶ PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územních samosprávných celků*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 1998, s. 92.

²⁷ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

²⁸ PAŘÍZKOVÁ: *Finance územní samosprávy*, s. 156.

²⁹ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁰ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

³¹ MARKOVÁ: *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*, s. 110.

³² Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

rozpočet schválen, ale obvykle se jedná o usnesení nebo obecně závaznou vyhlášku.³³ Rozpočet musí být do 30 dnů od schválení zveřejněn na internetových stránkách obce a také musí být na úřední desce zveřejněna informace o tom, kde je možno do rozpočtu nahlédnout v elektronické i písemné formě. Pokud se nestihne rozpočet schválit před 1. lednem roku, na který se rozpočet schvaluje, musí být hospodařeno podle pravidel rozpočtového provizoria až do schválení rozpočtu. V této situaci nesmí měsíční výdaje obce překročit 1/12 výdajů rozpočtu, který byl schválen pro předchozí rozpočtový rok.³⁴

Po schválení rozpočtu následuje jeho rozpis, kdy jsou sděleny závazné ukazatele rozpočtu subjektům, které jsou povinné se jimi řídit. Plnění rozpočtu je vlastně hospodaření obcí s financemi podle schváleného rozpočtu v průběhu roku. Rozpočet je možné změnit i po jeho schválení, ale je možné tak učinit pouze pomocí rozpočtového opatření. Důvody, které mohou vézt ke změně schváleného rozpočtu, jsou organizační změny, metodické změny či věcné změny.³⁵

Kontrolu hospodaření podle rozpočtu provádějí orgány obcí v průběhu rozpočtového roku. Tuto kontrolní pravomoc má rada obce, ale také zastupitelstvo obce, které si musí povinně zřídit finanční a kontrolní výbor.³⁶ Dalším kontrolním nástrojem je povinnost obcí nechat si přezkoumat hospodaření za uplynulý rok krajským úřadem, auditorem či auditorskou společností.³⁷ Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření je součástí závěrečného účtu, který je také kontrolním nástrojem a zpracovává se po skončení kalendářního roku. Závěrečný účet obsahuje všechny údaje o plnění rozpočtu a o všech finančních operacích a dispozicích s majetkem.³⁸ Návrh závěrečného účtu musí být zveřejněn na úřední desce a internetových stránkách 15 dnů před jeho projednáním a až do jeho schválení. Občané obce mohou k návrhu podávat připomínky písemně nebo ústně při projednávání. Projednání je uzavřeno buď souhlasem bez výhrad, nebo souhlasem s výhradami, pak je potřeba přijmout opatření k nápravě nedostatků. Závěrečný účet je po schválení zveřejněn do 30 dnů na internetových stránkách obce a současně je na úřední desce sděleno, kde je možno do něj nahlédnout.³⁹

1.4 Výdaje rozpočtů obcí

³³ PAŘÍZKOVÁ: *Finance územní samosprávy*, s. 158.

³⁴ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁵ Tamtéž.

³⁶ MARKOVÁ: *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*, s. 113 – 114.

³⁷ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁸ MARKOVÁ: *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*, s. 118.

³⁹ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Nedílnou součástí rozpočtu obce jsou kromě příjmů a ostatních peněžních operací také výdaje. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů uvádí, které výdaje jsou zejména součástí obecních rozpočtů. Z rozpočtu obce se tedy hradí závazky vyplývající pro obec ze zákonem uložených povinností, výdaje na činnost obce v samostatné působnosti, výdaje na výkon zákonem uložené státní správy, závazky vyplývající pro obec ze smluvních vztahů, závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi a dalšími subjekty, úroky z přijatých půjček a úvěrů, výdaje na emise vlastních dluhopisů, výdaje spojené s podporou veřejně prospěšné činnosti a se soukromým podnikáním prospěšným pro obec, prostředky na sociální a humanitární účely a nakonec i splátky půjček, úvěrů, návratných výpomocí a jistiny vlastních dluhopisů jejich vlastníkům.⁴⁰

Výdaje můžeme dělit z několika hledisek. Z hlediska funkčního je rozdělujeme na výdaje na alokační, redistribuční a stabilizační činnosti. Výdaje na alokační činnosti slouží k zabezpečení veřejných statků pro obyvatelstvo, výdaje na redistribuční činnosti jsou určeny obyvatelstvu například ve formě peněžních výpomocí a výdaje na stabilizační činnosti slouží především k plnění úkolů v oblasti zaměstnanosti nebo stability cen.⁴¹ Mám však za to, že funkční hledisko dělení rozpočtů se více projevuje u státního rozpočtu než u rozpočtů místních.

Výdaje místních rozpočtů lze rozdělit také na běžné a kapitálové. Běžné výdaje, jak již z názvu plyne, jsou využívány k hrazení běžných potřeb. Kapitálové výdaje slouží k hrazení dlouhodobých potřeb.⁴²

Další dělení stanovuje výdaje plánované a neplánované. Plánované výdaje se dají předem určit, ale neplánované mají nahodilý charakter.⁴³

Vedle sebe stojí rovněž výdaje na ekonomickou infrastrukturu, které jsou využívány k zabezpečení veřejných služeb, a na sociální infrastrukturu, které slouží například k zabezpečení vzdělání či péči o zdraví.⁴⁴

Časté je také dělení podle jednotlivých kapitol. Tyto kapitoly jsou místní hospodářství, doprava, vnitřní správa, školství, vodní hospodářství, výstavba, všeobecná pokladní správa, práce a sociální věci, kultura, zdravotnictví, zemědělství, financování a obchod.⁴⁵

⁴⁰ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴¹ MARKOVÁ: *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*, s. 94 – 95.

⁴² Tamtéž, s. 95.

⁴³ Tamtéž, s. 95 – 96.

⁴⁴ Tamtéž, s. 96.

⁴⁵ PAŘÍZKOVÁ: *Finance územní samosprávy*, s. 110.

Účelem výdajů návratné povahy je, aby se vrátily do obecního rozpočtu ve vyšší částce. Jedná se například o nákup cenných papírů. Výdaje nenávratné povahy jsou vydány bez předpokladu navrácení.⁴⁶

Oblasti, na které obce poskytují finance z rozpočtu, jsou výdaje na veřejné statky, kam řadíme výdaje na zajištění veřejného pořádku, veřejného osvětlení, veřejné komunikace, veřejnou zeleň, vlastní správu či čističky odpadních vod. Další kategorií jsou výdaje na nenávratné transfery, kam patří například dary, pokuty či úroky. Z obecního rozpočtu plynou finance také na placení návratných finančních prostředků. Jedná se o splácení úvěrů, návratných půjček a dalších. Poslední jsou výdaje na finanční investování, kterými může obec získat nové finanční prostředky, jedná se především o nákup cenných papírů.⁴⁷

Výdaje obcí za rok 2016 činily celkem 241,5 mld. Kč. Běžné výdaje dosáhly 188 983,2 mil. Kč a kapitálové výdaje dosáhly 52 517,7 mil. Kč. Nejvíce financí bylo poskytnuto na investiční nákupy a související výdaje (46 978,2 mil. Kč), neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (41 634,3 mil. Kč) nebo také na nákup služeb (31 577,4 mil. Kč). Naopak nejméně financí šlo na investiční transfery neziskovým a podobným organizacím (494,2 mil. Kč), na nákup akcií a majetkových podílů (741,6 mil. Kč) a dále též na investiční transfery podnikatelským subjektům (1 160,6 mil. Kč). Například za platy a ostatní platby za provedenou práci obce zaplatily 31 235,7 mil. Kč a za nákup vody, paliv a energie celkem 6 877,0 mil. Kč.⁴⁸

⁴⁶ Tamtéž, s. 112 – 113.

⁴⁷ PAŘÍZKOVÁ: *Finance územní samosprávy*, s. 114 – 117.

⁴⁸ *Hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí v roce 2016* [online]. Deník veřejné správy, 9. srpna 2017 [cit. 16. ledna 2018]. Dostupné na <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6738796>>.

2 Kategorizace příjmů obecních rozpočtů

Rozpočet obce, jak již bylo zmíněno, zahrnuje příjmy, výdaje a ostatní peněžní operace.⁴⁹ Platí princip přednosti výdajů před příjmy a také je kladen důraz na dlouhodobou vyrovnanost místních rozpočtů, příjmy by se tedy měly rovnat výdajům.⁵⁰

Mezi příjmy rozpočtu obce patří zejména příjmy z vlastního majetku a majetkových práv, příjmy z vlastní činnosti, příjmy právnických osob, které obec zřídila či založila a jsou podle zákona příjmem obce, příjmy z vlastní správní činnosti, kam mohou spadat správní poplatky a pokuty, další jsou příjmy z místních poplatků, výnosy daní nebo podíly na daních, dotace ze státního rozpočtu, státních fondů a rozpočtu kraje, příjmem obce mohou být také prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, dary a příspěvky a jiné.⁵¹

Příjmy obcí lze rozdělit na vlastní rozpočtové příjmy, finance ze státního rozpočtu a doplňkové příjmy. Můžeme hovořit také o příjmech návratného či nenávratného charakteru. Rovněž existuje dělení na příjmy běžné a kapitálové.⁵² Důležité je však rozdělit příjmy obecních rozpočtů na daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery.⁵³

2.1 Daňové příjmy

Mezi daňové příjmy obcí patří výnos daně z nemovitých věcí⁵⁴, která je daní svěřenou, to znamená, že celý její výnos plyne pouze do rozpočtu obce.⁵⁵ Dalšími daňovými příjmy obcí jsou výnosy daní sdílených. U sdílených daní je příjmem rozpočtu obce pouze část výnosu.⁵⁶ Podíl obcí na výnosu sdílených daní se každoročně počítá a je závislý na počtu obyvatel a velikosti katastrálního území obce, na počtu dětí mateřských škol a na počtu žáků základních

⁴⁹ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁰ MARKOVÁ: *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*, s. 107.

⁵¹ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵² MARKOVÁ: *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*, s. 49 – 50.

⁵³ Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁴ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁵ ŘEZNIČKOVÁ, Kristýna. *Výlučné daňové příjmy obcí*. 1. vydání. Olomouc: Iuridicum Olomoucense, 2016, s. 167.

⁵⁶ PAŘÍZKOVÁ: *Finance územní samosprávy*, s. 81.

škol, které zřizuje obec.⁵⁷ Mezi sdílené daně řadíme daň z přidané hodnoty, daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob.⁵⁸ Další složkou daňových příjmů jsou místní poplatky a správní poplatky.⁵⁹

Daňové příjmy tvořily v obcích v roce 2016 67,64 % celkových příjmů obcí, což je 190 750,6 mil. Kč, tyto příjmy tvoří převážnou část obecních rozpočtů a jsou tedy nejobemnějšími a nejdůležitějšími příjmy obce. DPFO dosáhla 44 780,5 mil. Kč, DPPO 45 762,2 mil. Kč, DPH 72 522,5 mil. Kč, daně a poplatky z vybraných činností činily 17 098,7 mil. Kč a daň z nemovitých věcí dosáhla 10 585,7 mil. Kč.⁶⁰

Jelikož předmětem mého zkoumání v rámci této práce bude město Český Těšín, které se nachází v Moravskoslezském kraji, mám za to, že je důležité uvést údaje, které se vztahují právě k Moravskoslezskému kraji. Celkové daňové příjmy obecních rozpočtů v tomto kraji dosáhly v roce 2016 19 407 265 tis. Kč, DPFO 4 504 499 tis. Kč, DPPO 4 670 252 tis. Kč, DPH 7 457 555 tis. Kč, daně a poplatky z vybraných činností a služeb 1 743 639 tis. Kč (poplatky a odvody v oblasti životního prostředí 223 978 tis. Kč, místní poplatky z vybraných činností a služeb 601 796 tis. Kč a správní poplatky 239 581 tis. Kč) a daň z nemovitých věcí 1 031 321 tis. Kč.⁶¹

2.1.1 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí zahrnuje daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek, které nahrazují dříve existující daň domovní a daň z pozemků. Tato daň je v ČR užívána od roku 1993. Obce jí nezavádějí, na základě zákona o dani z nemovitých věcí se platí na celém území ČR.⁶²

Předmětem daně z pozemků jsou pozemky, které se nacházejí v ČR a zároveň jsou evidované v katastru nemovitostí. Z daňové povinnosti jsou však vyjmuty pozemky zastavěné v rozsahu zastavěného území, lesní pozemky s lesy ochrannými a lesy zvláštního určení, dále vodní plochy mimo rybníky, které slouží k intenzivnímu a průmyslovému chovu ryb, pak také území, které slouží k obraně republiky a konečně pozemky, které patří k jednotkám a které

⁵⁷ MATEJ, Miroslav. *Financování obcí v ČR – současný stav a další vývoj RUD a dotací* [online]. Deník veřejné správy, 18. října 2017 [cit. 15. ledna 2018]. Dostupné na <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6743008>>.

⁵⁸ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁹ PAŘÍZKOVÁ: *Finance územní samosprávy*, s. 90.

⁶⁰ *Hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí v roce 2016* [online]. Deník veřejné správy, 9. srpna 2017 [cit. 16. ledna 2018]. Dostupné na <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6738796>>.

⁶¹ *Příjmy územních rozpočtů* [online]. Český statistický úřad, [cit. 7. února 2018]. Dostupné na <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jspx?_af=VYSTUP-objekt&pvo=FIN02&z=T&f=TABULKA&katalog=30830&str=v26&u=v4_VUZEMI_100_3140#w=>>.

⁶² REZNIČKOVÁ: *Výlučné daňové příjmy obcí*, s. 167 - 168.

jsou ve spoluvlastnictví vlastníků jednotek. Poplatníkem je vlastník pozemku, nájemce či pachtýř a u pozemků, u kterých není znám vlastník, je poplatníkem uživatel. Daň z pozemků umožňuje mnoho osvobození od daně. Především jsou osvobozeny pozemky, jejichž vlastníkem je stát, kraj či obec, které jsou užívány diplomatickými zástupci, dále pozemky registrovaných církví, veřejných vysokých škol, obecně prospěšných společností, pohřebiště, zvláště chráněná území a další. Obec může obecně závaznou vyhláškou až na 5 let osvobodit pozemky, které byly dotčeny živelní pohromou⁶³, dále mohou osvobodit orné půdy, vinice, chmelnice, trvale travní porosty a ovocné sady.⁶⁴ Základem daně z pozemků je právě u orné půdy, vinic, chmelnic, ovocných sadů, zahrad a trvale travních porostů cena půdy vynásobená výměrou v m². U rybníků s průmyslovým a intenzivním chovem ryb a u hospodářských lesů je základem výměra v m² vynásobená 3,8 Kč nebo cena podle cenových předpisů. Základem u ostatních pozemků je výměra v m². Sazba daně je u první kategorie 0,75 %, u druhé kategorie 0,25 % a u ostatních pozemků je dána pevná sazba za každý m². Například pro stavební pozemky je sazba 2,00 Kč. U stavebních pozemků se násobí sazba koeficientem 1 až 4,5 podle počtu obyvatel v obci. Zde má obec možnost obecně závaznou vyhláškou zvýšit koeficient o 1 stupeň nebo snížit až o 3 stupně. Obec má také možnost prostřednictvím OZV zavést místní koeficient v hodnotě 2 až 5, který platí pro téměř všechny nemovité věci.⁶⁵

Předmětem daně ze staveb a jednotek je zdanitelná stavba podle katastrálního zákona nebo inženýrská stavba a zdanitelná jednotka na území ČR, nikoliv však stavba, ve které jsou jednotky. Poplatníkem je vlastník stavby nebo jednotky, nájemce či pachtýř. U této daně jsou rovněž rozsáhlá osvobození a v mnoha bodech shodná s osvobozeními u daně z pozemků. Zmínila bych třeba osvobození u staveb a jednotek ve vlastnictví státu, obce, kraje, registrovaných církví, veřejných vysokých škol, držitele ZTP a ZTP/P, kulturní památky a další. I zde může obec osvobodit stavby a jednotky dotčené živelní pohromou až na 5 let. Základem daně pro stavbu je výměra plochy v m² a u jednotek je to výměra plochy v m² vynásobená koeficientem 1,22 (pokud je součástí jednotky podíl na pozemku) nebo 1,20. Sazba daně je stanovena za m². Například u obytného domu činí 2 Kč za m², u budovy pro rodinnou rekreaci 6 Kč za m² a u oddělené garáže 8 Kč za m². Sazba je zvýšená za každé další nadzemní podlaží o 0,75 Kč. U obytných domů a ostatních jednotek je sazba vynásobená koeficientem 1 až 4,5 podle počtu obyvatel v obci a obec rovněž může prostřednictvím OZV zvýšit koeficient o 1 stupeň a až o 3 stupně snížit. Obec má také možnost zavést koeficient 2

⁶³ Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁴ PAŘÍZKOVÁ, Ivana a kol. *Místní poplatky v teorii a praxi*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013, s. 106.

⁶⁵ Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů.

pro určité budovy v národních parcích či v zónách I. chráněných krajinných oblastí. Další je koeficient 1,5, který je rovněž možné zavést OZV a platí pro budovy pro rodinnou rekreaci, garáže a u staveb pro podnikání. I zde lze zavést místní koeficient 2 až 5 pro většinu nemovitých věcí.⁶⁶

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok a poplatník má povinnost podat daňové přiznání do 31. ledna.⁶⁷ Tato daň je velmi důležitým příjmem obce, která má mnoho možností k ovlivnění její výše. Pokud má obec dostatek financí, je zbytečné zatěžovat občany vyšší finanční povinnostmi, ale pokud obec nedokáže z finančního hlediska dostatečně dbát o své území a občany (veřejné osvětlení, městská policie, dotace mateřským školám, úklid veřejného prostranství), má možnost získat více financí například prostřednictvím této daně, proto by obec měla vždy zvážit, jaká výše daně je v určité situaci adekvátní.

2.1.2 Daň z přidané hodnoty

Předmětem této daně je dodání zboží nebo poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňované ekonomické činnosti a s místem plnění v tuzemsku, dále pořízení zboží z jiného státu Evropské unie za úplatu osobou povinnou k dani provedené v ČR v rámci ekonomické činnosti nebo právnickou osobou nepovinnou k dani, také pořízení nového dopravního prostředku z jiného státu EU za úplatu osobou nepovinnou k dani a také dovoz zboží, kdy je místem plnění ČR.⁶⁸

Do rozpočtů obcí náleží podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu DPH, výpočet podílu je však poměrně složitý. Postup pro výpočet je podrobně upraven v zákoně o rozpočtovém určení daní v § 4.⁶⁹ Podíl obcí na DPH roste, v roce 2016 činil 20,83 %⁷⁰, v roce 2017 vzrostl na 21,4 %⁷¹ a v roce 2018 se jedná o již zmíněných 23,58 %. Tato skutečnost je jedním z důvodů, proč rostou daňové příjmy jednotlivých obcí, změny v rozpočtovém určení tedy mají dlouhodobý vliv na příjmy obcí.

2.1.3 Daň z příjmů fyzických osob

⁶⁶ Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁷ Tamtéž.

⁶⁸ Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁹ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁰ Schéma rozdělení rozpočtového určení daní v roce 2016 [online]. Ministerstvo financí České republiky, 12. 1. 2016 [cit. 21. března 2018]. Dostupné na <file:///C:/Users/User/Downloads/Schemata_2016_schema-RUD-2016.pdf>.

⁷¹ Schéma rozpočtového určení daní od 1. 1. 2017 [online]. Finanční správa [cit. 21. března 2018]. Dostupné na <http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-kraje-a-obce/Schema_rozpocetoveho_urceni_dani_2017.pdf>.

Daň z příjmů FO je daní přímou a důchodovou. Jejím předmětem jsou příjmy ze závislé činnosti, ze samostatné činnosti, z kapitálového majetku, z nájmu a ostatní příjmy a poplatníkem jsou FO. Výnos této daně je rozdělen mezi státní rozpočet, kraje a obce. Obce nemohou přímo ovlivnit daňový výnos, ale vzhledem k tomu, že výnos plyne do rozpočtu té obce, ve které má poplatník trvalé bydliště, obec může výnos této daně ovlivnit vytvářením příznivého prostředí pro podnikání a růst zaměstnanosti.⁷²

Rozpočtům obcí je určen podíl na 23,58 % z celostátního výnosu DPFO ze závislé činnosti, na 1,5 % z celostátního výnosu záloh na DPFO ze závislé činnosti s výjimkou DPFO vybírané srážkou podle zvláštní sazby, na 23,58 % z celostátního výnosu DPFO vybírané srážkou a na 23,58 % z 60 % z celostátního výnosu DPFO ze samostatné výdělečné činnosti.⁷³

2.1.4 Daň z příjmů právnických osob

DPPO je rovněž přímou a důchodovou daní⁷⁴, jejímž předmětem jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem. Poplatníkem této daně je právnická osoba, organizační složka státu, podílový fond, fond akciové či penzijní společnosti, svěrenský fond a další.⁷⁵ Výnos této daně plyne do státního rozpočtu, krajům a obcím. Obce získávají podíl na 23,58 % z celostátního výnosu DPPO a DPPO, pokud je poplatníkem obec.⁷⁶

2.1.5 Místní poplatky

Poplatek je povinná platba, která se od daně odlišuje tím, že by měl být jednorázový či nepravidelný a ekvivalentní, po zaplacení bychom tedy měli obdržet určité protiplnění. V praxi se ovšem často vyskytují poplatky, které mají povahu daně, navzdory tomu je nazýváme poplatky.⁷⁷

Zákon o místních poplatcích umožňuje obcím zavést 8 místních poplatků, jedná se o poplatek ze psů, za lázeňský a rekreační pobyt, za užívání veřejného prostranství, ze vstupného, z ubytovací kapacity, za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a

⁷² PAŘÍZKOVÁ a kol.: *Místní poplatky v teorii a praxi*, s. 42 – 44.

⁷³ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁴ PAŘÍZKOVÁ a kol.: *Místní poplatky v teorii a praxi*, s. 42.

⁷⁵ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁶ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁷ ŘEZNIČKOVÁ: *Výlučné daňové příjmy obcí*, s. 106 – 107.

odstraňování komunálních odpadů a konečně i poplatků za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.⁷⁸

Obec může zavést všechny tyto poplatky, může také zavést jen některé z nich a stejně tak nemusí zavádět žádný. Správcem místních poplatků je obecní úřad, který tuto správu vykonává v přenesené působnosti, stanovení poplatků ale patří do samostatné působnosti obce, obec může místní poplatek zavést pouze prostřednictvím OZV⁷⁹, kde upraví vybírání, sazbu (do maximální výše, která je stanovena zákonem), vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro ohlášení, splatnost, úlevy, osvobození, způsob placení a u poplatku za užívání veřejného prostranství také vymezení, která místa jsou pro účely tohoto poplatku veřejným prostranstvím.⁸⁰ Místní poplatky jsou výlučným příjmem obce⁸¹ a mají funkci fiskální a regulační.⁸²

Poplatek ze psů má regulovat počet psů v obci, což představuje jeho regulační funkci, pak má také za účel získat dostatek prostředků do obecního rozpočtu, které budou použity na zajišťování čistoty veřejného prostranství, tato skutečnost pak poukazuje na jeho fiskální funkci. Poplatníkem je držitel psa a platí se za psy starší 3 měsíců, v předchozí právní úpravě však byl poplatníkem jeho vlastník, který platil za psy starší 6 měsíců.⁸³

Zákon vymezuje mnohá osvobození, která mohou být obcí v OZV rozšířena. Ze zákona jsou osvobozeny osoby nevidomé, bezmocné, s těžkým zdravotním postižením, osoba, která má průkaz ZTP/P a osoba, která cvičí psy k doprovodu těchto osob, dále osoba provozující útulek zřízený obcí a také ten, kdo má povinnost držení psa dle zvláštních právních předpisů. Kromě osvobození existuje také snížená sazba poplatku, která je určena poživateli invalidního, starobního, vdovského či vdoveckého důchodu, pokud nemá další příjmy, dále také poživateli sirotčího důchodu. Maximální hranice snížené sazby je 200 Kč za kalendářní rok. Běžnou sazbu poplatku může obec stanovit až na 1 500 Kč za kalendářní rok a jednoho psa. U dalších psů pak může být horní hranice zvýšena až o 50 %.⁸⁴

Na poctivé placení poplatku ze psů se těžce dohlíží, proto mnoho občanů vůbec neohlásí psa a poplatek neplatí, tím však občan ochuzuje svou obec a v důsledku i sám sebe. Mnohé obce také zavádějí poplatek ve velmi nízké výši. Dle mého názoru by se tento poplatek měl vzhledem k jeho regulační funkci zavádět především ve městech a ve vyšší výši

⁷⁸ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁹ ŘEZNIČKOVÁ: *Výlučné daňové příjmy obcí*, s. 109 – 112.

⁸⁰ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁸¹ ŘEZNIČKOVÁ: *Výlučné daňové příjmy obcí*, s. 105.

⁸² BAKEŠ, Milan a kol. *Finanční právo*. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 250.

⁸³ ŘEZNIČKOVÁ: *Výlučné daňové příjmy obcí*, s. 115 – 119.

⁸⁴ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

než v malých obcích, protože pokud se psi převážnou většinu svého života pohybují na soukromých zahradách, není takovou nutností omezovat jejich počet. Regulační funkci tohoto poplatku ve městech bych zdůraznila i z pohledu příznivých životních podmínek psů, kdy zejména velká plemena v bytových prostorech nemají vhodné prostředí k životu.

Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt má především funkci fiskální a je označován za turistickou taxu.⁸⁵ Jeho výnos slouží k údržbě zařízení, které slouží k ubytování.⁸⁶ U tohoto poplatku se vyskytuje institut plátce i poplatníka. Poplatníkem je osoba, která přechodně a za úplatu pobývá v lázeňských místech a v místech soustředěného turistického ruchu za účelem léčení nebo rekreace. Plátcem je pak ubytovatel, který poplatek vybere a odvede obci. Osvobozeny jsou osoby nevidomé, bezmocné, s těžkým zdravotním postižením, osoba, která má průkaz ZTP/P, jejich průvodci, osoby mladší 18 a starší 70 let, dále osoby pobírající přídavky na děti, vojáci, osoby v civilní službě a další osoby, o kterých tak stanoví obec. Výše poplatku může být maximálně stanovena na 15 Kč za osobu a každý i započatý den pobytu, avšak neplatí se za den příjezdu. Stejně jako několik dalších poplatků může být i tento stanoven paušální částkou.⁸⁷

Poplatek za užívání veřejného prostranství obce zavádí ze dvou důvodů. Jednak proto, aby mohly kontrolovat a regulovat, jak bude veřejné prostranství využito, dále také proto, aby získaly prostředky k zajištění údržby daného místa. Poplatek má tedy funkci regulační i fiskální.⁸⁸ Je placen za zvláštní užívání veřejného prostranství, čímž je například umístění lunaparků, cirkusů a obdobných atrakcí, umístění skládek, užívání pro kulturní, sportovní a reklamní akce, tvorbu filmových děl a další situace, které jsou vymezeny v zákoně o poplatcích.⁸⁹ Veřejná prostranství jsou náměstí, ulice, tržiště, chodníky, parky, veřejná zeleň a další plochy, které jsou všem přístupné a každému mohou sloužit k obecnému užívání.⁹⁰ Obec má navíc povinnost konkrétně vymezit veřejná prostranství v OZV. U zvláštního užívání veřejného prostranství vyhrazením trvalého parkovacího místa platí osvobození pro osoby se zdravotním postižením, dále platí osvobození od poplatku v případě akcí, jejichž výtěžek je určen na charitativní či veřejně prospěšné účely. Obec může jako u ostatních poplatků tato osvobození rozšířit, a i v tomto případě může být poplatek stanoven paušální částkou. Sazba

⁸⁵ ŘEZNIČKOVÁ: *Výlučné daňové příjmy obcí*, s. 125.

⁸⁶ BAKEŠ a kol.: *Finanční právo*, s. 251.

⁸⁷ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁸ PAŘÍZKOVÁ a kol.: *Místní poplatky v teorii a praxi*, s. 70.

⁸⁹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁰ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

činí až 10 Kč za každý i započatý m² a den, může však být zvýšena až na 100 Kč za umístění reklamních a prodejních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí.⁹¹

Poplatek ze vstupného má také funkci fiskální i regulační⁹² a vybírá se ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, které je sníženo o DPH. Poplatníkem je osoba, která akci pořádá a sazbu může obec stanovit až na 20 % z vybraného vstupného. Ze zákona jsou od poplatku osvobozeny akce, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely. Můžeme si všimnout rozdílné formulace v zákoně, kdy u poplatku za užívání veřejného prostranství jsou osvobozeny akce, jejichž výtěžek je určen na charitativní či veřejně prospěšné účely, u poplatku ze vstupného má být celý výtěžek určen na tyto účely.⁹³ Tato rozdílná formulace může vyvolávat dojem, že u dříve jmenovaného poplatku nemusí být na zmíněné účely určen celý výtěžek. Dle mého názoru to však byla pouze neuvědomělá chyba zákonodárce, která by mohla být v budoucnu odstraněna. Judikatura uvádí, že vybírání poplatku je myšleno ze vstupného na jednorázové akce, nikoliv ze vstupného na stálou expozici.⁹⁴

Poplatek z ubytovací kapacity je druhou turistickou taxou a jeho funkce je fiskální, regulační, ale také stimulační.⁹⁵ Vybírá se v zařízeních, která slouží k přechodnému ubytování za úplat, kromě zařízení, která slouží k ubytování studentů a žáků, zdravotnických a lázeňských zařízení, která neslouží jako hotelová zařízení a zařízení, která slouží sociálním a charitativním účelům. U druhé turistické taxy není institut plátce, zákon uvádí pouze poplatníka, kterým je ubytovatel. Sazba činí maximálně 6 Kč za využití lůžko a den. Zákon sice neuvádí, že za den příjezdu se poplatek neplatí, je však stanoveno, že se platí za využití lůžko, z toho tedy vyplývá, že je poplatek hrazen za noc. Poplatek opět může být stanoven paušální částkou.⁹⁶

Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst je označován za místní mýtné a jeho funkce je především regulační, pak také fiskální.⁹⁷ Platí se vydání povolení k vjezdu do míst, kde je jinak vjezd zakázán dopravní značkou. Osvobozeny jsou podle zákona osoby, které mají v daném místě trvalý pobyt či vlastní nemovitost, osoby jim blízké, jejich manželé a děti, osoby, které v daném místě užívají nemovitost určenou k podnikání či veřejně prospěšné činnosti a dále také držitelé průkazu

⁹¹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁹² ŘEZNIČKOVÁ: *Výlučné daňové příjmy obcí*, s. 139.

⁹³ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁴ Nález Ústavního soudu ze dne 14. června 1994, sp. zn. Pl. ÚS 20/93, bod 2.

⁹⁵ ŘEZNIČKOVÁ: *Výlučné daňové příjmy obcí*, s. 143 – 144.

⁹⁶ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁷ ŘEZNIČKOVÁ: *Výlučné daňové příjmy obcí*, s. 148.

ZTP a jejich průvodci. Těmto osobám je tedy povolení vydáno zdarma. Sazba může být stanovena až na 200 Kč za každý započatý den, poplatek lze také stanovit paušální částkou.⁹⁸ V předchozí právní úpravě byla sazba pouhých 20 Kč. Je nutné zdůraznit, že povolení k vjezdu se nevztahuje na osobu, která zaplatila poplatek, ale vztahuje se na dané vozidlo.⁹⁹

Dalším poplatkem je zkráceně poplatek za komunální odpad, který platí osoba, která má v obci trvalý pobyt, osoba, které je povolen trvalý nebo přechodný pobyt na území ČR na dobu delší než 90 dnů, dále osoba, která přechodně pobývá v ČR déle než 3 měsíce a osoba, které byla udělena mezinárodní ochrana nebo dočasná ochrana a také osoba, která vlastní stavbu k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, kde není hlášena žádná osoba k trvalému pobytu. Zákon i zde stanovuje mnoho osvobození, mezi ně patří například osvobození osoby umístěné v dětském domově do 3 let, osoby umístěné v domově seniorů a další. Sazba má 2 části, první je maximálně 250 Kč za osobu a kalendářní rok a druhá činí až 750 Kč za osobu a kalendářní rok, maximálně tedy obec může stanovit poplatek 1 000 Kč. Za osoby, které tvoří společnou domácnost, může poplatek platit jedna osoba.¹⁰⁰

Poplatek za komunální odpad lze uložit také podle zákona o odpadech, který se rovněž stanovuje prostřednictvím OZV. Nelze stanovit zároveň poplatek za komunální odpad podle zákona o místních poplatcích a podle zákona o odpadech. Poplatníkem je každá osoba, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad a plátcem je vlastník nemovitosti. Tento poplatek je příjmem obce a jeho maximální výše se stanoví podle nákladů obce potřebné pro nakládání s odpady, podle počtu a objemu nádob nebo podle počtu obyvatel bytů.¹⁰¹

Posledním poplatkem dle zákona o místních poplatcích je poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace, který platí vlastník zhodnoceného pozemku. Je nejmladším místním poplatkem, ale není obcemi často využíván.¹⁰² Sazba je stanovena za 1 m² a nesmí přesáhnout rozdíl ceny pozemku bez možnosti jeho připojení a ceny pozemku s touto možností.¹⁰³

2.1.6 Správní poplatky

Správní poplatky jsou hrazeny za správní řízení či další úkony správních úřadů, které jsou vykonávány v přenesené působnosti, jedná se tedy o výkon státní správy. Jsou upraveny zákonem o správních poplatcích, jehož přílohou je sazebník, který obsahuje jednotlivé

⁹⁸ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁹ ŘEZNÍČKOVÁ: *Výlučné daňové příjmy obcí*, s. 149 – 151.

¹⁰⁰ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰¹ Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰² ŘEZNÍČKOVÁ: *Výlučné daňové příjmy obcí*, s. 160 – 162.

¹⁰³ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

zpoplatněné úkony, sazby a také osvobození. Poplatníkem je osoba, která podala žádost nebo jiný návrh k provedení daného úkonu, nebo osoba, v jejímž zájmu byl úkon proveden. Správní poplatky jsou příjmem rozpočtu obce, kraje a státního rozpočtu. Například za nahlédnutí do matriční knihy činí správní poplatek 20 Kč, za ohlášení změny místa trvalého pobytu 50 Kč a za vydání občanského průkazu se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem 500 Kč.¹⁰⁴

2.2 Nedaňové příjmy

Mezi nedaňové příjmy obecních rozpočtů můžeme zařadit příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem, přijaté sankční platby a vratky transferů, příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy, přijaté splátky půjčených prostředků a příjmy sdílené s nadnárodním orgánem.¹⁰⁵ V roce 2016 tvořily nedaňové příjmy 11,12 % celkových příjmů obcí. Toto procento představuje 31 363,3 mil. Kč.¹⁰⁶

První kategorie zahrnuje kromě příjmů z vlastní činnosti a odvodů přebytků organizací s přímým vztahem také příjmy z pronájmu majetku, výnosy z finančního majetku a soudní poplatky. Mezi příjmy z vlastní činnosti řadíme příjmy z poskytování služeb a výrobků, z prodeje zboží, ze školného, mýtné a ostatní. U odvodů přebytků organizací rozlišujeme odvody ústřední banky, příspěvkových organizací, školských právnických osob a ostatní. Příjmy z pronájmu majetku se myslí příjmy z pronájmu pozemků, ostatních nemovitostí i movitých věcí. Výnosy z finančního majetku zahrnují úrokové a neúrokové příjmy z finančních derivátů, z úroků, z podílů na zisku a dividend, kursově rozdíly v příjmech a další. Soudní poplatky jsou poplatky za řízení a za úkony soudů.¹⁰⁷

Přijaté sankční platby a vratky transferů představují sankční platby od státu, krajů, obcí a jiných subjektů, vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let od jiných veřejných rozpočtů, mezi krajem a obcemi a mezi obcemi navzájem, dále mezi regionální radou a kraji, obcemi či dobrovolnými svazky obcí.¹⁰⁸

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy obsahují příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku, přijaté neinvestiční dary, pojistné

¹⁰⁴ Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁵ Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁶ *Hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí v roce 2016* [online]. Deník veřejné správy, 9. srpna 2017 [cit. 19. ledna 2018]. Dostupné na <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6738796>>.

¹⁰⁷ Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁸ Tamtéž.

náhrady, nekapitálové příspěvky a náhrady, neidentifikované příjmy, příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům a další.¹⁰⁹

Další kategorie zahrnuje splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů, obecně prospěšných společností, ústředních a územních veřejných rozpočtů, obyvatel nebo ze zahraničí.¹¹⁰

Příjmy sdílené s nadnárodním orgánem jsou příjmy sdílené s EU. Jedná se například o podíl na clech.¹¹¹

Celkové nedaňové příjmy obecních rozpočtů v Moravskoslezském kraji v roce 2016 činily 4 270 775 tis. Kč. Nedaňové příjmy byly tvořeny příjmy z vlastní činnosti, které se rovnaly 1 171 101 tis. Kč, dále odvody přebytků organizací s přímým vztahem, které představovaly 122 923 tis. Kč, také zde řadíme příjmy z pronájmu majetku, které se vyšplhaly na 2 089 918 tis. Kč, příjmy z úroků a realizace finančního majetku činily 17 411 tis. Kč a poslední byly příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy rovnající se 440 974 tis. Kč.¹¹²

2.3 Kapitálové příjmy

Mezi kapitálové příjmy řadíme příjmy z prodeje dlouhodobého majetku kromě drobného majetku, přičemž do této kategorie spadají příjmy z prodeje pozemků a ostatních nemovitých věcí, hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku. Další kategorií jsou ostatní kapitálové příjmy, kam lze zařadit přijaté dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku a ostatní investiční příjmy. Dále ke kapitálovým příjmům patří příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku, tedy z akcií, majetkových podílů a dluhopisů.¹¹³

V roce 2016 tvořily kapitálové příjmy 2,79 % celkových příjmů obcí. Toto procento představuje 7,9 mld. Kč a proti roku 2015 tato částka vzrostla o 2,4 mld. Kč. Nejobjemnější složkou kapitálových příjmů jsou příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, které dosáhly na 7,1 mld. Kč.¹¹⁴

¹⁰⁹ Tamtéž.

¹¹⁰ Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹¹ Tamtéž.

¹¹² *Příjmy územních rozpočtů* [online]. Český statistický úřad, [cit. 7. února 2018]. Dostupné na <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jspx?_afPfm=VYSTUP-objekt&pvo=FIN02&z=T&f=TABULKA&katalog=30830&str=v26&u=v4_VUZEMI_100_3140#w=>>.

¹¹³ Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁴ *Hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí v roce 2016* [online]. Deník veřejné správy, 9. srpna 2017 [cit. 20. ledna 2018]. Dostupné na <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6738796>>.

V Moravskoslezském kraji v roce 2016 činily kapitálové příjmy obecních rozpočtů celkem 708 296 tis. Kč. Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy se pak rovnaly 514 843 tis. Kč.¹¹⁵

Je nutné zdůraznit, že záměr prodat či pronajmout hmotnou nemovitou věc či právo stavby musí obec zveřejnit na úřední desce nejméně na 15 dnů před rozhodnutím kvůli možnosti zájemců vyjádřit se nebo předložit své nabídky. Pokud tak obec neučiní, prodej či pronájem je neplatným právním jednáním. Cena musí být sjednaná ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá. Pokud je sjednaná cena nižší než obvyklá, odchylka musí být zdůvodněna, pokud není, jedná se opět o neplatné právní jednání. To vše přitom spadá do samostatné působnosti obce, neboť se jedná o hospodaření obce.¹¹⁶

2.4 Přijaté transfery

Do první kategorie přijatých transferů patří neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu, státních fondů, zvláštních ústředních fondů, fondů sociálního a zdravotního pojištění, neinvestiční převody z Národního fondu, neinvestiční přijaté transfery od obcí, krajů, regionálních rad, převody z vlastních fondů, z jiných fondů organizačních složek státu, rozpočtových účtů, mezi statutárními městy a jejich obvody, z vlastní pokladny, transfery přijaté ze zahraničí, například od cizích států, NATO, EU nebo ostatních mezinárodních institucí. Do druhé skupiny řadíme investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu, státních fondů, zvláštních ústředních fondů, investiční převody z Národního fondu, investiční přijaté transfery od obcí, krajů, regionálních rad, cizích států, EU, NATO a ostatních mezinárodních institucí.¹¹⁷

Přijaté transfery jsou druhým nejvýznamnějším příjmem obecních rozpočtů, neboť se rovnají 18,45 % veškerých příjmů obcí. V roce 2016 byl jejich výnos asi 52,1 mld. Kč, přičemž došlo ke snížení výnosu o 23,1 mld. Kč vzhledem k roku 2015. Transfery ze státního rozpočtu byly nejobjemnější složkou a rovnaly se 34,6 mld. Kč. Další v pořadí byly převody z vlastních fondů hospodářské činnosti, které činily 7 mld. Kč. Třetí nejvýnosnější složkou byly transfery z rozpočtů krajů, které tvořily 4,7 mld. Kč. Následovaly je transfery z regionální rad představující 3,5 mld. Kč a na posledním místě zůstaly transfery ze státních fondů, ze kterých obce získaly 1,2 mld. Kč. V rámci transferů ze státního rozpočtu je důležitý

¹¹⁵ *Příjmy územních rozpočtů* [online]. Český statistický úřad, [cit. 7. února 2018]. Dostupné na <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jspx?_af=VUZEMI_100_3140#w=>>

¹¹⁶ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁷ Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

příspěvek na výkon státní správy, který byl stanoven na 8,3 mld. Kč. Například ze Státního fondu životního prostředí získaly obce 0,2 mld. Kč a ze Státního fondu dopravní infrastruktury asi 1 mld. Kč. Regionální rady v roce 2016 podpořily obce 3,5 mld. Kč.¹¹⁸

Přijaté transfery obecních rozpočtů činily v Moravskoslezském kraji v roce 2016 celkem 4 058 192 tis. Kč. Neinvestiční přijaté transfery se rovnaly 2 328 672 tis. Kč (u transferů z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu se jednalo o 36 034 tis. Kč a u neinvestičních převodů z Národního fondu šlo o 2 623 tis. Kč) a investiční přijaté transfery představovaly 1 729 520 tis. Kč (transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu dosáhly 37 595 tis. Kč, ze státních fondů 64 292 tis. Kč a investiční převody z Národního fondu 16 844 tis. Kč).¹¹⁹

¹¹⁸ *Hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí v roce 2016* [online]. Deník veřejné správy, 9. srpna 2017 [cit. 20. ledna 2018]. Dostupné na <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6738796>>.

¹¹⁹ *Příjmy územních rozpočtů* [online]. Český statistický úřad, [cit. 7. února 2018]. Dostupné na <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jspx?_af=VYSTUP-objekt&pvo=FIN02&z=T&f=TABULKA&katalog=30830&str=v26&u=v4_VUZEMI_100_3140#w=>>.

3 Analýza příjmů města Český Těšín

Český Těšín je město s rozšířenou působností.¹²⁰ Nachází se v Moravskoslezském kraji v okrese Karviná a má asi 24 650 obyvatel s průměrným věkem 41,8 let.¹²¹ Obecní úřad se skládá ze starosty, místostarosty a místostarostky, tajemníka, interního auditora a 11 odborů, které jsou většinou složeny z oddělení.¹²² Od roku 2012 jsou vždy příjmy města vyšší než výdaje. Celkový majetek města činil k 30. září 2017 1 539 924 tis. Kč.¹²³

3.1 Střednědobý výhled rozpočtu

Rozpočet Českého Těšína vychází z rozpočtového výhledu, který byl schválen usnesením zastupitelstva města na léta 2018 – 2019. Podle rozpočtového výhledu mají daňové příjmy v roce 2018 činit 303 426 000 Kč a v roce 2019 309 495 000 Kč. Nedaňové příjmy jsou stanoveny na rok 2018 i 2019 na 34 823 000 Kč. Kapitálové příjmy mají být v roce 2018 i 2019 pouze 8 000 000 Kč a přijaté transfery jsou očekávány v roce 2018 v hodnotě 122 644 000 Kč a v roce 2019 v hodnotě 123 103 000 Kč. Celkové očekávané příjmy v roce 2018 se rovnají 468 893 000 Kč a v roce následujícím 475 421 000 Kč. Výhled na rok 2018 je schodkový a výhled na rok 2019 přebytkový. Předpokládaný schodek činí 30 482 000 Kč a přebytek 75 446 000 Kč.¹²⁴

Český Těšín má také střednědobý výhled rozpočtu na léta 2019 – 2020. Zde jsou již uvedeny jiné údaje pro rok 2019, které jsou aktualizované dle ekonomického vývoje a priorit města. Daňové příjmy mají činit 370 416 000 Kč, nedaňové příjmy 35 304 000 Kč, kapitálové příjmy 0 Kč a přijaté transfery 39 166 000 Kč. Pro rok 2020 jsou daňové příjmy stanoveny na 383 476 000 Kč, nedaňové a kapitálové příjmy stejně jako pro rok 2019 a přijaté transfery mají činit 22 409 000 Kč. Celkové příjmy v roce 2019 mají být 444 886 000 Kč a v roce 2020 441 189 000 Kč. Oba dva roky jsou stanoveny jako přebytkové, přebytek pro rok 2019 je stanoven na 13 096 000 Kč a pro rok 2020 na 70 348 000 Kč.¹²⁵

¹²⁰ Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů.

¹²¹ *O městě* [online]. Český Těšín, [cit. 24. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/mesto-cesky-tesin/o-meste/o-meste/>>.

¹²² *Schéma organizační struktury Městského úřadu v Českém Těšíně* [online]. Příloha č. 1 k OS č. 4/2017, [cit. 24. ledna 2018]. Dostupné na <http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2018/01/2017sm04_P1.pdf>.

¹²³ *Město Český Těšín* [online]. Monitor, [cit. 30. ledna 2018]. Dostupné na <<http://monitor.statnipokladna.cz/2017/obce/detail/00297437>>.

¹²⁴ *Rozpočtový výhled města na léta 2018 – 2019* [online]. [cit. 24. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2017/03/Rozpo%C4%8Dtov%C3%BD-v%C3%BDhled-m%C4%9Bsta-na-l%C3%A9ta-2018-2019.pdf>>.

¹²⁵ *Schválený Střednědobý výhled rozpočtu města na léta 2019 – 2020 včetně důvodové zprávy* [online]. [cit. 25. ledna 2018]. Dostupné na <http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2018/01/Schv_Str_vyh_2019-2020.pdf>.

3.2 Rozpočet pro rok 2017

V roce 2017 město hospodařilo dle schválného rozpočtu pro příslušný rok. Největší skupinu příjmů tvořily daňové příjmy, jejichž objem byl 297 476 00 Kč. Z daní bylo získáno 279 093 000 Kč a z poplatků 18 383 000 Kč, vidíme tedy, že příjmy z daní jsou mnohem vyšší, nejvýnosnější přitom byla DPH (129 878 000 Kč), dále DPFO (74 515 000 Kč), pak DPPO (65 355 000 Kč) a nakonec daň z nemovitých věcí (9 345 000 Kč). Nejvýnosnějším poplatkem byl poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (11 084 000 Kč), na dalším místě pak byly správní poplatky (4 810 000 Kč), dále poplatek ze psů (703 000 Kč), daň z hazardních her (550 000 Kč), stejný výnos pak měly příjmy za zkoušky z odborné způsobilosti od žadatelů o řídicí oprávnění a zrušený odvod z loterií a podobných her kromě z výherních hracích přístrojů (450 000 Kč), dalším byl poplatek za užívání veřejného prostranství (276 000 Kč), odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu (50 000 Kč) a nejnižší výnos měly poplatky za odnětí pozemků plnění funkcí lesa a poplatek ze vstupného (5 000 Kč).¹²⁶

Druhou nejvýnosnější skupinou byly nedaňové příjmy, které byly předpokládány na 35 016 000 Kč. V rozpočtu pro rok 2017 jsou nedaňové příjmy rozděleny podle odborů. Největší očekávaný výnos byl u odboru místního hospodářství, oddělení komunálních služeb (17 992 000 Kč), dále u finančního odboru (7 999 000 Kč), odboru majetkoprávního (2 938 000 Kč), dalším byl odbor místního hospodářství, oddělení správy komunikací a liniových staveb (1 643 000 Kč), odbor živnostenský a dopravy (1 282 000 Kč), odbor sociální (1 229 000 Kč), městská policie (720 000 Kč), odbor občanskosprávní (678 000 Kč), odbor výstavby a životního prostředí, oddělení životního prostředí (209 000 Kč), odbor právní (126 000 Kč), odbor výstavby a životního prostředí, oddělení výstavby (125 000 Kč), odbor školství a kultury (70 000 Kč) a konečně i odbor územního rozvoje (5 000 Kč).¹²⁷

Další byly přijaté transfery, které měly dosáhnout 23 934 000 Kč. Neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu měly činit 21 451 000 Kč, ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu 2 459 000 Kč a neinvestiční přijaté transfery od obcí 24 000 Kč.¹²⁸

¹²⁶ *Rozpočet příjmů na rok 2017 v závazných ukazatelích* [online]. Rozpočet 2017 platný dle rozpočtové skladby od 1. 1. 2017, [cit. 25. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2017/01/Rozpo%C4%8Det-2017-platn%C3%BD-dle-rozpo%C4%8Dtov%C3%A9-skladby-od-1.1.2017.pdf>>.

¹²⁷ Tamtéž.

¹²⁸ Tamtéž.

Nejnižší výnos byl očekáván u kapitálových příjmů, jejichž hodnota měla být 4 100 000 Kč. Celkové příjmy byly odhadovány na 360 526 000 Kč.¹²⁹

3.3 Rozpočet pro rok 2018

Rozpočet pro rok 2018 byl schválen zastupitelstvem 18. 12. 2017. Dle tohoto rozpočtu budou daňové příjmy tvořit 83,03 %, nedaňové příjmy 8,3 %, kapitálové příjmy 0,76 % a přijaté transfery 7,91 %. Celkové očekávané příjmy jsou stanoveny na 428 038 000 Kč.¹³⁰

Daňové příjmy uvádí příjmy z daní a příjmy z poplatků. Celkové příjmy z podílů na daních se mají rovnat 335 436 000 Kč a celkové příjmy z poplatků 19 950 000 Kč. Nejvyšší výnos ve skupině příjmů z podílů na daních se předpokládá u DPH (165 380 000 Kč), další v pořadí by měla být DPFO (89 810 000 Kč), dále DPPO (70 610 000 Kč) a nakonec daň z nemovitých věcí (9 636 000 Kč). Nejvýnosnějším poplatkem má být poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (10 998 000 Kč), následují správní poplatky (4 915 000 Kč), daň z hazardních her (1 200 000 Kč), odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu (1 000 000 Kč), poplatek ze psů (685 000 Kč), příjmy za zkoušky z odborné způsobilosti od žadatelů o řídičské oprávnění (400 000 Kč), poplatek za užívání veřejného prostranství (380 000 Kč), příjmy úhrad za dobývání nerostů a poplatků za geologické práce (217 000 Kč), poplatek za odnětí pozemků plnění funkcí lesa (150 000 Kč) a poplatek ze vstupného (5 000 Kč).¹³¹

Očekávané nedaňové příjmy mají v roce 2018 činit 35 545 000 Kč. Tato skupina příjmů obsahuje několik položek, které seřadím od nejvýnosnějších po nejméně výnosné. První jsou příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí (12 731 000 Kč), následují odvody příspěvkových organizací (7 807 000 Kč), kam spadají například základní školy, městská knihovna, Dům dětí a mládeže nebo Kulturní a společenské středisko Střelnice. Další jsou příjmy z poskytování služeb a výrobků (4 884 000 Kč), kde můžeme zmínit stočné, pohřebnictví, odpady či svatební obřady mimo stanovené dny a místo. Následují přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady (3 255 000 Kč), sankční platby přijaté od jiných subjektů (2 447 000 Kč), kam řadíme například pokutové bloky, další jsou příjmy z pronájmu pozemků (2 357 000 Kč), ostatní příjmy z pronájmu majetku (1 217 000 Kč), ostatní příjmy z vlastní

¹²⁹ *Rozpočet příjmů na rok 2017 v závazných ukazatelích* [online]. Rozpočet 2017 platný dle rozpočtové skladby od 1. 1. 2017, [cit. 25. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2017/01/Rozpo%C4%8Det-2017-platn%C3%BD-dle-rozpo%C4%8Dtov%C3%A9-skladby-od-1.1.2017.pdf>>.

¹³⁰ *Schválený rozpočet města na rok 2018 včetně důvodové zprávy* [online]. [cit. 25. ledna 2018]. Dostupné na <http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2018/01/Schv_rozp_2018.pdf>.

¹³¹ Tamtéž.

činnosti (400 000 Kč), splátky půjčených prostředků od příspěvkových organizací (241 000 Kč), ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené (181 000 Kč), příjmy z prodeje zboží (22 000 Kč) a příjmy z úroků (3 000 Kč).¹³²

Kapitálové příjmy města Český Těšín mají být v roce 2018 tvořeny příjmy z prodeje pozemků a příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí a celkově se mají rovnat 3 250 000 Kč, kdy očekávané příjmy z prodeje pozemků se rovnají 250 000 Kč a očekávané příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí 3 000 000 Kč. U druhé kategorie se konkrétně jedná o prodej dětské polikliniky.¹³³

Přijaté transfery se mají v roce 2018 rovnat 33 857 000 Kč a jsou rozděleny na neinvestiční přijaté transfery (22 907 000 Kč) a investiční přijaté transfery (10 950 000). Do první kategorie jsou zařazeny transfery ze státního rozpočtu (22 379 000 Kč), projekt Rekonstrukce MŠ Okružní (498 000 Kč) a transfery od obcí (30 000 Kč). Druhá kategorie zahrnuje projekty Cyklotrasa Český Těšín – Ropice (3 744 000 Kč), Zateplení a výměna oken MŠ Okružní (3 039 000 Kč), Rekonstrukce MŠ Okružní (3 727 000 Kč) a Open Air Museum Cieszyn Český Těšín (440 000 Kč). Investiční přijaté transfery jsou zde ze státního rozpočtu (10 534 000 Kč) i od mezinárodních institucí (416 000 Kč).¹³⁴

3.4 Rozpočtová opatření

Změny rozpočtu mohou být provedeny pouze rozpočtovým opatřením¹³⁵, kterých město Český Těšín v roce 2017 přijalo mnoho. Rada města schválila 27 RO¹³⁶ a zastupitelstvo města 4 RO.¹³⁷ První RO v minulém roce bylo schváleno usnesením rady města 21. února 2017 a poslední 15. prosince 2017, alespoň jedno RO bylo schváleno v každém měsíci kromě ledna. Často se jedná o zvýšení či snížení běžných nebo kapitálových výdajů, zvýšení rozpočtu přijatých transferů a nedaňových příjmů nebo o zvyšování či snižování neinvestičních příspěvků příspěvkovým organizacím.¹³⁸

3.5 Závěrečný účet

¹³² *Schválený rozpočet města na rok 2018 včetně důvodové zprávy* [online]. [cit. 25. ledna 2018]. Dostupné na <http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2018/01/Schv_rozp_2018.pdf>.

¹³³ Tamtéž.

¹³⁴ Tamtéž.

¹³⁵ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁶ VACLAVEK, Rostislav. *RM* [online]. Český Těšín, [cit. 30. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/rm/>>.

¹³⁷ VACLAVEK, Rostislav. *ZM* [online]. Český Těšín, [cit. 30. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/zm/>>.

¹³⁸ VACLAVEK, Rostislav. *RM* [online]. Český Těšín, [cit. 30. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/rm/>>.

Závěrečný účet obsahuje údaje o hospodaření územního samosprávného celku za celý kalendářní rok. Územní samosprávný celek má také povinnost požádat o přezkoumání hospodaření za uplynulý rok a výsledkem tohoto přezkoumání je zpráva, která je součástí závěrečného účtu.¹³⁹ Město Český Těšín plní povinnost zpracovat závěrečný účet a rovněž plní i povinnost nechat si přezkoumat hospodaření. Závěrečný účet včetně zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření za rok 2017 bohužel ještě není k dispozici.¹⁴⁰ Podle zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření za rok 2016 však nebyly zjištěny žádné závažné nedostatky, byla objevena pouze jedna chyba, kdy byl na účtu zaúčtován předpis zálohové faktury, která byla neuhrazená a v účetnictví se vedou pouze zálohy uhrazené.¹⁴¹

3.6 Místní poplatky

V Českém Těšíně je zaveden místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, jehož sazba je stanovena na 480 Kč za kalendářní rok.¹⁴²

Dalším poplatkem je místní poplatek za užívání veřejného prostranství, jehož sazba je stanovena odlišně pro různá užívání za každý započatý m² a den. Za umístění zařízení sloužících pro poskytování služeb činí sazba poplatku 10 Kč, za umístění zařízení sloužících pro poskytování prodeje v době mimo konání kulturních a společenských akcí činí sazba 40 Kč a v době konání kulturních a společenských akcí na náměstí ČSA 80 Kč. Za provádění výkopových prací, umístění stavebního zařízení a umístění skládek je sazba 5 Kč, za provádění výkopových prací při odstraňování havárie inženýrských sítí 10 Kč, za umístění reklamního zařízení, umístění cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí 5 Kč, za užívání veřejného prostranství pro kulturní a sportovní akce je sazba poplatku symbolická 1 Kč, za užívání veřejného prostranství pro reklamní akce 10 Kč a pro tvorbu filmových a televizních děl 5 Kč. Za vyhrazení trvalého parkovacího místa je poplatek stanoven měsíční paušální

¹³⁹ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁰ VACLAVEK, Rostislav. *Závěrečný účet* [online]. Český Těšín, [cit. 30. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/mesto-cesky-tesin/finance-mesta/mesto/zaverecny-ucet/>>.

¹⁴¹ HANUŠOVÁ, Svatava. *Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření města Český Těšín za rok 2016* [online]. 13. dubna 2017 [cit. 30. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2017/06/Zpr-auditora-2016.pdf>>.

¹⁴² *Obecně závazná vyhláška č. 5/2017 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů* [online]. Město Český Těšín, 20. listopadu 2017 [cit. 30. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2017/12/2017OZV5.pdf>>.

částkou. V centru města se tato paušální částka rovná 1 500 Kč a v ostatních částech města 400 Kč.¹⁴³

Místní poplatek ze psů byl rovněž zaveden a jeho sazba opět není jednotná. Pro městské části Dolní Žukov, Horní Žukov, Stanislavice, Mistřovice, Mosty a Koňákov sazba činí 120 Kč za prvního psa a 180 Kč za druhého a každého dalšího psa za kalendářní rok. Pro rodinné domy v městské zástavbě kromě výše vyjmenovaných částí činí sazba za prvního psa 240 Kč a za druhého a každého dalšího psa 360 Kč. Pro ostatní zástavbu platí sazba za prvního psa 840 Kč a za každého dalšího 1 260 Kč. Snížená sazba je stanovena na 200 Kč za prvního psa a na 300 Kč za další psy.¹⁴⁴

Sazba místního poplatku ze vstupného je v Českém Těšíně stanovena na 20 % z vybraného vstupného, které je snižené o DPH. Pokud se akce koná na otevřených prostranstvích (mimo prodejní akce), sazba poplatku činí 10 % z vybraného vstupného sniženého o DPH. Po dohodě může být poplatek stanoven paušální částkou. U akce, která má maximálně 50 osob, činí paušální částka 100 Kč, pokud má akce maximálně 100 osob, částka se rovná 200 Kč, za akci s maximálně 150 osobami se paušálně platí 300 Kč, u akce do 200 osob 400 Kč a nad 200 osob 800 Kč.¹⁴⁵

3.7 Tabulky pro přehled příjmů města Český Těšín

	2017	2018	2019	2020
Celkové příjmy	360 526 000	428 038 000	444 886 000	441 189 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle uvedených údajů poskytnutých městem Český Těšín

	2017	2018	2019
Daňové příjmy	297 476 000	355 386 000	370 416 000
Nedaňové příjmy	35 016 000	35 545 000	35 304 000
Kapitálové příjmy	4 100 000	3 250 000	0
Přijaté transfery	23 934 000	33 857 000	39 166 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle uvedených údajů poskytnutých městem Český Těšín

¹⁴³ *Obecně závazná vyhláška č. 2/2015 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství* [online]. Město Český Těšín, 21. září 2015 [cit. 30. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2015/10/OZV-2-20151.pdf>>.

¹⁴⁴ *Obecně závazná vyhláška č. 6/2012 o místním poplatku ze psů* [online]. Město Český Těšín, 19. listopadu 2012 [cit. 2. února 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2012/12/OZV-6-2012.pdf>>.

¹⁴⁵ *Obecně závazná vyhláška města Český Těšín č. 4/2011 o místním poplatku ze vstupného* [online]. 13. června 2011 [cit. 2. února 2018]. Dostupné na <http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2011/04/OZV_04_2011.pdf>.

Daňové příjmy-daně	2017	2018
DPFO	74 515 000	89 810 000
DPPO	65 355 000	70 610 000
DPH	129 878 000	165 380 000
Daň z nemovitých věcí	9 345 000	9 636 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle uvedených údajů poskytnutých městem Český Těšín

Zdroj: Vlastní zpracování dle uvedených údajů poskytnutých městem Český Těšín

Zdroj: Vlastní zpracování dle uvedených údajů poskytnutých městem Český Těšín

3.8 Zhodnocení hospodaření města z pohledu rozpočtových příjmů

Po provedení analýzy hospodaření města Český Těšín musím konstatovat, že město hospodaří dle zásad dobré veřejné správy, za které na tomto úseku považuji především hospodárnost a efektivitu. Toto tvrzení dokazuje také fakt, že od roku 2012 zde převažují příjmy nad výdaji. Předpokládané příjmy rozpočtu na rok 2018 jsou vyšší o 67 512 000 Kč než rozpočtové příjmy za rok 2017. Předpokládá se, že příjmy v roce 2019 budou o 16 848 000 Kč vyšší než v roce 2018. V roce 2020 by sice měly příjmy poklesnout vzhledem k roku 2019, ale hodnota poklesu bude činit pouze 3 697 000 Kč, což je vzhledem k předchozím nárůstům zanedbatelná částka.

V roce 2017, 2018 i 2019 jsou nejobjemnější složkou příjmů daňové příjmy, jak tomu bývá i u ostatních obcí. Daňové příjmy samy o sobě rostou, v roce 2018 mají být vyšší než v roce 2017 o 57 910 000 Kč a v roce 2019 mají být vyšší než v roce 2018 o 15 030 000 Kč. Za druhou nejobjemnější složku můžeme považovat v roce 2017 a 2018 nedaňové příjmy, které mezi těmito lety vzrostly o 529 000 Kč. V roce 2019 ale poklesnou o 241 000 Kč, a především vzrostou přijaté transfery, které jsou druhou nejobjemnější skupinou příjmů pro rok 2019. Přijaté transfery mezi léty 2017 a 2018 stouply o 9 923 000 Kč. Pro rok 2019 je pro ně stanovena částka o 5 309 000 Kč vyšší než pro rok 2018. Kapitálové příjmy mají nejmenší hodnotu. Mezi léty 2017 a 2018 klesly o 850 000 Kč a v roce 2019 dokonce klesnou na 0 Kč.

Zmínila bych také podíl daní na příjmech. Nejvýnosnější je DPH, jejíž výnos pro rok 2018 stoupl o 35 502 000 Kč. Druhá v pořadí je DPFO, jejíž výnos se ve stejných letech zvýšil o 15 295 000 Kč. Třetí je DPPO, u které byl v těchto letech rovněž zaznamenán nárůst výnosu, přičemž zvýšení se rovná 5 255 000 Kč. Poslední je daň z nemovitých věcí, jejíž výnos se ve stejných letech zvedl pouze o 291 000 Kč.

Výnos místních poplatků pro rok 2017 a 2018 je stejný a činí 12 068 000 Kč v obou letech.¹⁴⁶

Závěr

¹⁴⁶ *Rozpočet příjmů na rok 2017 v závazných ukazatelích* [online]. Rozpočet 2017 platný dle rozpočtové skladby od 1. 1. 2017, [cit. 25. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2017/01/Rozpo%C4%8Det-2017-platn%C3%BD-dle-rozpo%C4%8Dtov%C3%A9-skladby-od-1.1.2017.pdf>>; *Schválený rozpočet města na rok 2018 včetně důvodové zprávy* [online]. [cit. 25. ledna 2018]. Dostupné na <http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2018/01/Schv_rozp_2018.pdf>.

V mé bakalářské práci jsem se zabývala příjmy obecních rozpočtů, jak již vyplývá z názvu práce. Mám za to, že cíl, který jsem si v úvodu stanovila, jsem splnila. V první kapitole jsem zpracovala historický přehled vývoje hospodaření územních samosprávných celků, dále jsem vymezila pojem obec, její působnost a charakterizovala její orgány. Také jsem se zabývala rozpočtovým procesem na úrovni obcí, který popisuje tvorbu obecních rozpočtů, s ním souvisejícími rozpočtovými zásadami, rozpočtem a střednědobým výhledem obce. K příjmům neodmyslitelně patří výdaje, proto jsem je v první kapitole také krátce zmínila.

Všechny tyto poznatky vytvořily úvod k druhé kapitole, v níž jsem stručně charakterizovala příjmy obcí a rozdělila je na daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery, přičemž každou z kategorií jsem rozebrala. Nejvíce jsem se věnovala daňovým příjmům, neboť ty jsou pro obec nejdůležitější. Jsou nejobhemnějším příjmem obce a zároveň jsou příjmem, u kterého má obec největší možnost jej ovlivnit. V rámci daňových příjmů má obec největší možnost ovlivnění u místních poplatků, protože rozhoduje o jejich zavedení a také o výši jejich sazby až do maximální hranice stanovené zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Dalším důvodem, proč jsem se ve velké míře věnovala místním poplatkům, je, že jejich znalost je důležitá pro občany. Občané by měli znát zákonné podmínky ukládání a placení místních poplatků, stejně tak by měli být srozuměni s tím, jaké poplatky jsou zavedeny v obci, ve které žijí, což se pak projeví v jejich řádném placení. I pro mě jsou daňové příjmy, a především místní poplatky nejzajímavějším tématem mé práce.

V poslední kapitole jsem pak získané teoretické znalosti ověřila na konkrétním případě, kdy jsem zkoumala hospodaření města Český Těšín, jenž leží hned vedle obce Chotěbuz, ve které žijí a která byla do roku 1998 součástí Českého Těšína. Prostudovala jsem střednědobý výhled rozpočtu města na léta 2019–2020, rozpočet pro rok 2017, rozpočet pro rok 2018, závěrečný účet za rok 2016, zjistila jsem, že město přijalo mnoho rozpočtových opatření, že je zde zaveden místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, místní poplatek za užívání veřejného prostranství, místní poplatek ze psů a místní poplatek ze vstupného. Jako poslední jsem zpracovala tabulky s některými dle mého mínění důležitými údaji, které dodávají přehlednost zmiňovaným číslům.

Velmi kladným zjištěním pro mě bylo, že město hospodaří svědomitě, účelně a hospodárně, což dokazuje také fakt, že od roku 2012 příjmy města převyšují výdaje.

Seznam použitých zdrojů

Monografie

- BAKEŠ, Milan a kol. *Finanční právo*. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. 519 s.
- MARKOVÁ, Hana. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Eva Rozkotová – IFEC, 2008. 152 s.
- PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 238 s.
- PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finanční právo: finance územní samosprávy*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2005. 116 s.
- PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územních samosprávných celků*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 1998. 178 s.
- PAŘÍZKOVÁ, Ivana a kol. *Místní poplatky v teorii a praxi*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 152 s.
- PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav, JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vydání. Praha: ASPI, 2008. 712 s.
- ŘEZNIČKOVÁ, Kristýna. *Výlučné daňové příjmy obcí*. 1. vydání. Olomouc: Iuridicum Olomoucense, 2016. 228 s.

Právní předpisy

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

Obecně závazná vyhláška č. 5/2017 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Obecně závazná vyhláška č. 2/2015 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.

Obecně závazná vyhláška č. 6/2012 o místním poplatku ze psů.

Obecně závazná vyhláška města Český Těšín č. 4/2011 o místním poplatku ze vstupného.

Judikáty

Nález Ústavního soudu ze dne 14. června 1994, sp. zn. Pl. ÚS 20/93, bod 2.

Internetové stránky

Hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí v roce 2016 [online]. Deník veřejné správy, 9. srpna 2017 [cit. 16. ledna 2018]. Dostupné na <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6738796>>.

Příjmy územních rozpočtů [online]. Český statistický úřad, [cit. 7. února 2018]. Dostupné na <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jspx?_afPfm=VYSTUP-OBJEKT&pvo=FIN02&z=T&f=TABULKA&katalog=30830&str=v26&u=v4_VUZEMI_100_3140#w=>>.

O městě [online]. Český Těšín, [cit. 24. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/mesto-cesky-tesin/o-meste/o-meste/>>.

Schéma organizační struktury Městského úřadu v Českém Těšíně [online]. Příloha č. 1 k OS č. 4/2017, [cit. 24. ledna 2018]. Dostupné na <http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2018/01/2017sm04_P1.pdf>.

Město Český Těšín [online]. Monitor, [cit. 30. ledna 2018]. Dostupné na <<http://monitor.statnipokladna.cz/2017/obce/detail/00297437>>.

Rozpočtový výhled města na léta 2018 – 2019 [online]. [cit. 24. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2017/03/Rozpo%C4%8Dtov%C3%BD-v%C3%BDhled-m%C4%9Bsta-na-l%C3%A9ta-2018-2019.pdf>>.

Schválený Střednědobý výhled rozpočtu města na léta 2019 – 2020 včetně důvodové zprávy [online]. [cit. 25. ledna 2018]. Dostupné na <http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2018/01/Schv_Str_vyh_2019-2020.pdf>.

Rozpočet příjmů na rok 2017 v závazných ukazatelích [online]. Rozpočet 2017 platný dle rozpočtové skladby od 1. 1. 2017, [cit. 25. ledna 2018]. Dostupné na

<<http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2017/01/Rozpo%C4%8Det-2017-platn%C3%BD-dle-rozpo%C4%8Dtov%C3%A9-skladby-od-1.1.2017.pdf>>.

Schválený rozpočet města na rok 2018 včetně důvodové zprávy [online]. [cit. 25. ledna 2018]. Dostupné na <http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2018/01/Schv_rozp_2018.pdf>.

VACLAVEK, Rostislav. *RM* [online]. Český Těšín, [cit. 30. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/rm/>>.

VACLAVEK, Rostislav. *ZM* [online]. Český Těšín, [cit. 30. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/zm/>>.

VACLAVEK, Rostislav. *Závěrečný účet* [online]. Český Těšín, [cit. 30. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/mesto-cesky-tesin/finance-mesta/mesto/zaverecny-ucet/>>.

HANUŠOVÁ, Svatava. *Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření města Český Těšín za rok 2016* [online]. 13. dubna 2017 [cit. 30. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2017/06/Zpr-auditora-2016.pdf>>.

Schéma rozdělení rozpočtového určení daní v roce 2016 [online]. Ministerstvo financí České republiky, 12. 1. 2016 [cit. 21. března 2018]. Dostupné na <file:///C:/Users/User/Downloads/Schemata_2016_schema-RUD-2016.pdf>.

Schéma rozpočtového určení daní od 1. 1. 2017 [online]. Finanční správa [cit. 21. března 2018]. Dostupné na <http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-kraje-a-obce/Schema_rozpoctoveho_urceni_dani_2017.pdf>.

Shrnutí

Ve své bakalářské práci jsem se věnovala příjmům rozpočtů obcí. Práce obsahuje 3 kapitoly. V první kapitole jsem se zabývala stručnou historií hospodaření územní samosprávy, vymezila jsem pojem obec, její orgány a působnost, zaměřila jsem se také na rozpočtový proces v obcích, rozpočtové zásady, rozpočet a střednědobý výhled obecních rozpočtů. Součástí první kapitoly jsou také obecní výdaje. Druhá kapitola je pak zaměřena na samotné příjmy obcí. Příjmy jsem rozdělila do kategorií a každou kategorii charakterizovala. Nejvíce jsem se věnovala daňovým příjmům, konkrétně místním poplatkům. V poslední kapitole jsem analyzovala příjmy města Český Těšín, kdy jsem se zabývala střednědobým výhledem rozpočtu, rozpočty pro rok 2017 a 2018, rozpočtovými opatřeními, závěrečným účtem, místními poplatky města a také jsem vytvořila několik tabulek ke zpřehlednění.

Abstract

In my bachelor thesis I was concerned with the incomes of municipal budgets. The thesis consists of three chapters. In the first chapter, I dealt with the brief history of economy of territorial self-government, I have defined the term municipality, its authorities and its competence, I have also focused on budget process in municipalities, the budget principles, the budget and the medium-term outlook of municipal budgets. Expenses of municipalities are also a part of the first chapter. Second chapter is focused on the incomes of municipalities. I have divided the incomes into categories and then I have also characterized each category. I have concentrated on the income tax, especially on the local charges. In the last chapter I analyzed incomes of the municipality of Český Těšín, where I aimed at its medium-term outlook, the budgets for 2017 and 2018, the budgetary measures, the final account, the local charges and for the clarity of the issue, I have also made several tables.

Seznam klíčových slov

Obec, rozpočet obce, rozpočtový proces, výdaje obcí, příjmy obcí, daňové příjmy, místní poplatky, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy, přijaté transfery, město Český Těšín.

Keywords

Municipality, municipal budget, budget process, municipal expenses, municipal incomes, tax incomes, local charges, non-tax incomes, capital incomes, received transfers, municipality Český Těšín.